

Monitoring evropsky významného druhu *Notothylas orbicularis* v roce 2012

2012

•

Štěpán Koval

Monitoring, zpracování výsledků a fotodokumentace – Štěpán Koval

➤ Úvod

Hlevík vycpálka okrouhlá (*Notothylas orbicularis*) je v České republice sledován v rámci Monitoringu evropsky významných druhů od jeho znovunalezení v roce 2010 (Koval & Zmrhalová 2010). Do té doby byl jeho výskyt v České republice znám z asi pěti lokalit, poslední údaj pocházel z roku 1919 (Duda 1972). Výskyt tohoto druhu je vázaný především na pole, úhory a strniště, recentně známé lokality se nacházejí na Šumpersku a Rýmařovsku (Koval 2011).

Cílem monitoringu v roce 2012 bylo ověřit jeho výskyt na dvou lokalitách v Novém Malíně a v Rýmařově a pokusit se nalézt jej v okolí Jeseníku, odkud pocházejí historické údaje o jeho výskytu. Získané údaje mohou též pomoci k doplnění či upřesnění poznatků o ekologických nárocích hlevíku *Notothylas orbicularis* i dalších druhů polních mechorostů.

➤ Výsledky monitoringu

Průzkum probíhal v září a říjnu 2012, navštíveno bylo 8 polí v okolí Jeseníku. Prozkoumáno bylo také pole v Rýmařově, kde druh v loňském roce nalezen nebyl a v roce 2010 zde byl nalezen pouze jeden jedinec. Další prozkoumanou lokalitou je bývalé pole v Novém Malíně, které je již druhým rokem přeměněno na louku, dalo by se zde očekávat postupné vymizení polních druhů mechorostů.

V letošním roce panovalo v oblasti průzkumu (stejně jako na téměř celé Moravě) v druhé polovině léta značné sucho, což se patrně velmi negativně podepsalo na růstu mechorostů na polích. I přesto byla nalezena jedna nová lokalita *Notothylas orbicularis* na Jesenícku, což snad lze považovat za pozitivní signál. Zemědělství je v oblasti zaměřeno spíše na živočišnou výrobu, většinu dříve obdělávaných polí nyní tvoří pastviny a louky, ale několik polí zde stále přetrvává a směrem na sever od Jeseníku je pravidelně obdělávaných polí více. V letech s příznivějším vývojem počasí zde nelze vyloučit výskyt tohoto druhu stejně hojně jako na Šumpersku a Rýmařovsku.

Lokalita v Novém Malíně výskytem polních druhů mechorostů překvapila v pozitivním smyslu. I přesto, že je zde již druhým rokem louka, byla zde letos zaznamenána největší druhová rozmanitost mechorostů ze všech sledovaných polí. *Notothylas orbicularis* zde letos nalezen nebyl, jeho výskyt ale vyloučit nelze.

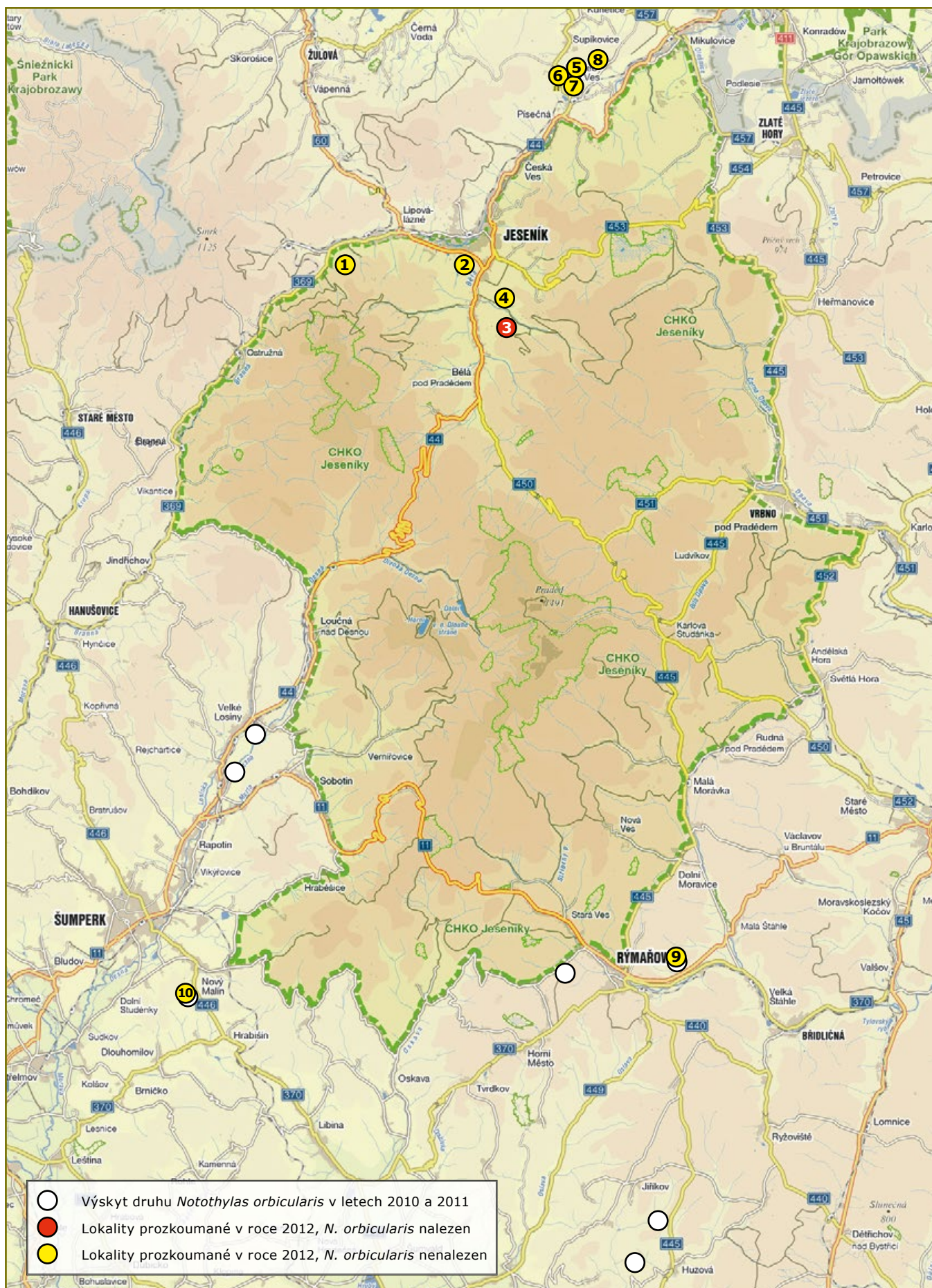
V Rýmařově naopak patrně v důsledku suchého počasí letos nebyl nalezen ani jediný zástupce hlevíků. V předchozích letech se zde vyskytovala řada zajímavých druhů mechorostů a hlevíky i játrovky zde rostly velmi hojně. Letošní výskyt mechorostů zde příkladně dokazuje, jak zásadní vliv má vývoj počasí na polní bryofloru. Lokalitu tvoří komplex pravidelně obdělávaných polí a v letech s příznivějším vývojem počasí zde lze výskyt *Notothylas orbicularis* s velkou pravděpodobností předpokládat.

Výsledky zjištěné na jednotlivých lokalitách jsou zpracovány v tabulkách 1–10 a doplněny fotodokumentací. V samostatné tabulce (tab. 11) je uveden souhrnný seznam druhů mechorostů, zaznamenaných na prozkoumaných lokalitách. Uvedené názvy mechorostů a kategorie jejich ohrožení vycházejí z aktualizovaného seznamu a červeného seznamu mechorostů ČR (Kučera, Váňa & Hradílek 2012).

Seznam monitorovaných lokalit, jejich stručný popis a lokalizace

- 1. Horní Lipová**, okres Jeseník, louka (dříve pole) při J okraji a začátku obce, po pravé straně silnice č. 369 ve směru od Ramzové, 550 m n. m., WGS-84: 50°13'15.8"N, 17°6'34"E, 15. 9. 2012.
- 2. Bukovice**, okres Jeseník, pole cca 500 m Z od obce, po pravé straně silnice č. 60 ve směru od Lipové, zatravněný pruh po obilí mezi dvěma poli s kukuřicí a strniště po kukuřici, 465–475 m n. m., WGS-84: 50°13'6.3"N, 17°11'38.6"E, 50°13'2"N, 17°11'27.9"E, 50°13'1"N, 17°11'34.6"E, 15. 9. 2012, 4. 10. 2012.
- 3. Adolfovice, Jánský vrch**, okres Jeseník, pole cca 1,5 km V od obce, po levé straně údolí Šumného potoka, pole s kukuřicí, louka a strniště po kukuřici, 525–545 m n. m., WGS-84: 50°11'39.8"N, 17°12'52.4"E, 50°11'31.8"N, 17°12'55.2"E, 15. 9. 2012, 4. 10. 2012.
Notothylas orbicularis: strniště po kukuřici, 545 m n. m., 50°11'31"N, 17°12'53.8"E, 4. 10. 2012.
- 4. Adolfovice, Dlouhá Hora**, okres Jeseník, pole cca 800m V od obce, po pravé straně údolí Šumného potoka, okraj pole s kukuřicí, 510 m n. m., WGS-84: 50°12'5.2"N, 17°12'35.6"E, 15. 9. 2012.
- 5. Supíkovice**, okres Jeseník, pole VJV od obce, po pravé straně silnice č. 445 ve směru od obce Písečná, strniště po pšenici, 450 m n. m., WGS-84: 50°17'25"N, 17°15'33.4"E, 15. 9. 2012.
- 6. Supíkovice**, okres Jeseník, pole J od obce, po levé straně silnice č. 445 ve směru od obce Písečná, strniště po pšenici, 460 m n. m., WGS-84: 50°17'23.5"N, 17°15'10"E, 15. 9. 2012, 4. 10. 2012.
- 7. Supíkovice**, okres Jeseník, pole JJV od obce, po pravé straně silnice č. 445 ve směru od obce Písečná, naproti NPP Na Špičáku, strniště po řepce, 445 m n. m., WGS-84: 50°17'12"N, 17°15'18.3"E, 15. 9. 2012.
- 8. Hradec – Nová Ves**, okres Jeseník, pole JZ od obce, po levé straně od obce Písečná, strniště po pšenici, 400 m n. m., WGS-84: 50°17'17.8"N, 17°16'22.8"E, 15. 9. 2012.
- 9. Rýmařov**, okres Bruntál, pole Zkušební stanice Rýmařov, cca 1 km za koncem zástavby, po levé straně silnice č. 11 ve směru na Bruntál, obilné strniště, úhor, kraj cesty mezi poli, 590 m n. m., WGS-84: 49°56'6.4"N 17°18'3"E, 49°56'3.7"N, 17°17'57"E, 49°56'2.2"N, 17°17'48.5"E, 24. 9. 2012.
- 10. Nový Malín**, okres Šumperk, pole (nyní louka) po pravé straně silnice č. 446 ve směru na Hrabíšín, cca 1,4 km od konce obce, louka a kraj cesty, 385–405 m n. m., WGS-84: 49°55'48.9"N, 17°0'55.5"E, 49°55'45.7"N, 17°1'3.8"E, 49°55'47.9"N, 17°0'47.7"E, 11. 10. 2012.

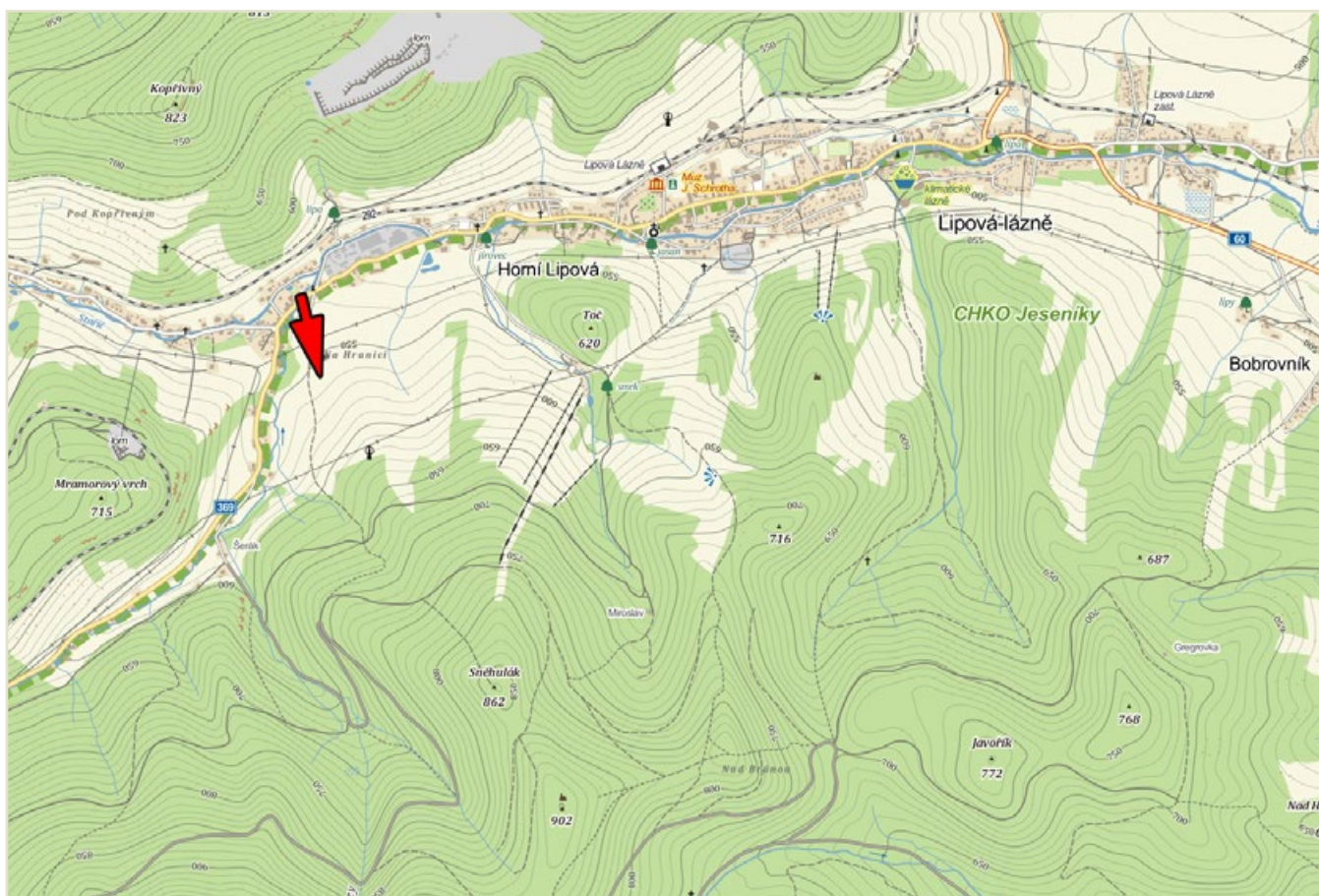
Orientační mapa výskytu hlevíku *Notothylas orbicularis*

obr. 2 – Orientační mapa s vyznačením monitorovaných lokalit

Pracovní název lokality	Horní Lipová
Lokalizace lokality	Horní Lipová, okres Jeseník, louka (dříve pole) při J okraji a začátku začátku obce, po pravé straně silnice č. 369 ve směru od Ramzové
GPS souřadnice (WGS-84)	50°13'15.8"N, 17°6'34"E
Nadmořská výška	550 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	louka, dříve pole (viz poznámka)
Datum návštěvy lokality	15. 9. 2012
Velikost populace	-
Seznam doprovodných druhů mechorostů (do 10 cm od <i>N. orbicularis</i>)	-
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	-
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Brachythecium rutabulum</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Dicranella</i> sp., <i>Ephemerum</i> sp. (juv), <i>Eurhynchium hians</i> , <i>Tortula truncata</i>
Datum a autor sběru/herbář	-
Poznámka	V předchozích letech bylo na tomto místě obdělávané pole, nyní je zde však již druhým rokem louka. Výskyt polních druhů mechorostů je zcela minimální, výskyt <i>Notothylas orbicularis</i> zde lze v současnosti těžko předpokládat.

tab. 1 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Horní Lipová, 15. 9. 2012

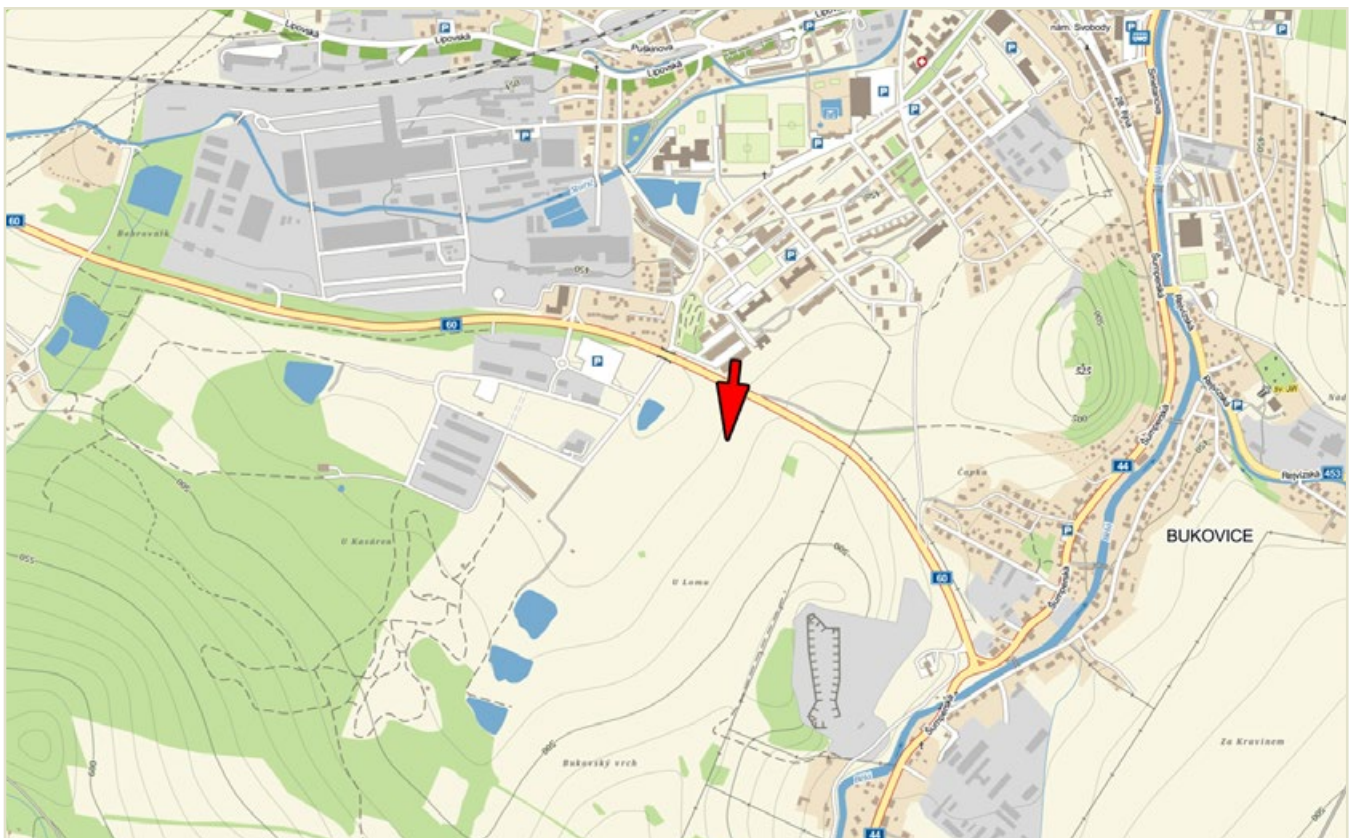
obr. 3 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Horní Lipová

obr. 4-5 – Pohled na lokalitu Horní Lipová, 15. 9. 2012

Pracovní název lokality	Bukovice
Lokalizace lokality	Bukovice, okres Jeseník, pole cca 500m Z od obce, po pravé straně silnice č. 60 ve směru od Lipové
GPS souřadnice (WGS-84)	50°13'6.3"N, 17°11'38.6"E, 50°13'2"N, 17°11'27.9"E, 50°13'1"N, 17°11'34.6"E
Nadmořská výška	465-475 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	zatravněný pruh po obilí mezi dvěma poli s kukuřicí a strniště po kukuřici
Datum návštěvy lokality	15. 9. 2012, 4. 10. 2012
Velikost populace	-
Seznam doprovodných druhů mechorostů	-
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	-
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Anthoceros agrestis</i> , <i>Phaeoceros carolinianus</i> , <i>Fossombronia wondraczekii</i> , <i>Riccia glauca</i> , <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Riccia</i> sp., <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Brachythecium rutabulum</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Dicranella staphylina</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Ephemerum</i> sp. (juv), <i>Eurhynchium hians</i> , <i>Pohlia</i> sp., <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Datum a autor sběru/herbář	-
Poznámka	Při první návštěvě se lokalita zdála být pro výskyt <i>Notothylas orbicularis</i> velmi nadějná, po sklizni však mechorosty byly poničeny zemědělskou technikou a pole značně vyschlo. Bylo by vhodné tuto lokalitu v dalších letech navštívit, pole je patrně delší dobu pravidelně obdělávané a i vzhledem k historickým údajům z minulosti zde lze výskyt <i>N. orbicularis</i> předpokládat.

tab. 2 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Bukovice, 15. 9. a 4. 10. 2012

obr. 6 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Bukovice

obr. 7 – Pohled na lokalitu Bukovice, 15. 9. 2012

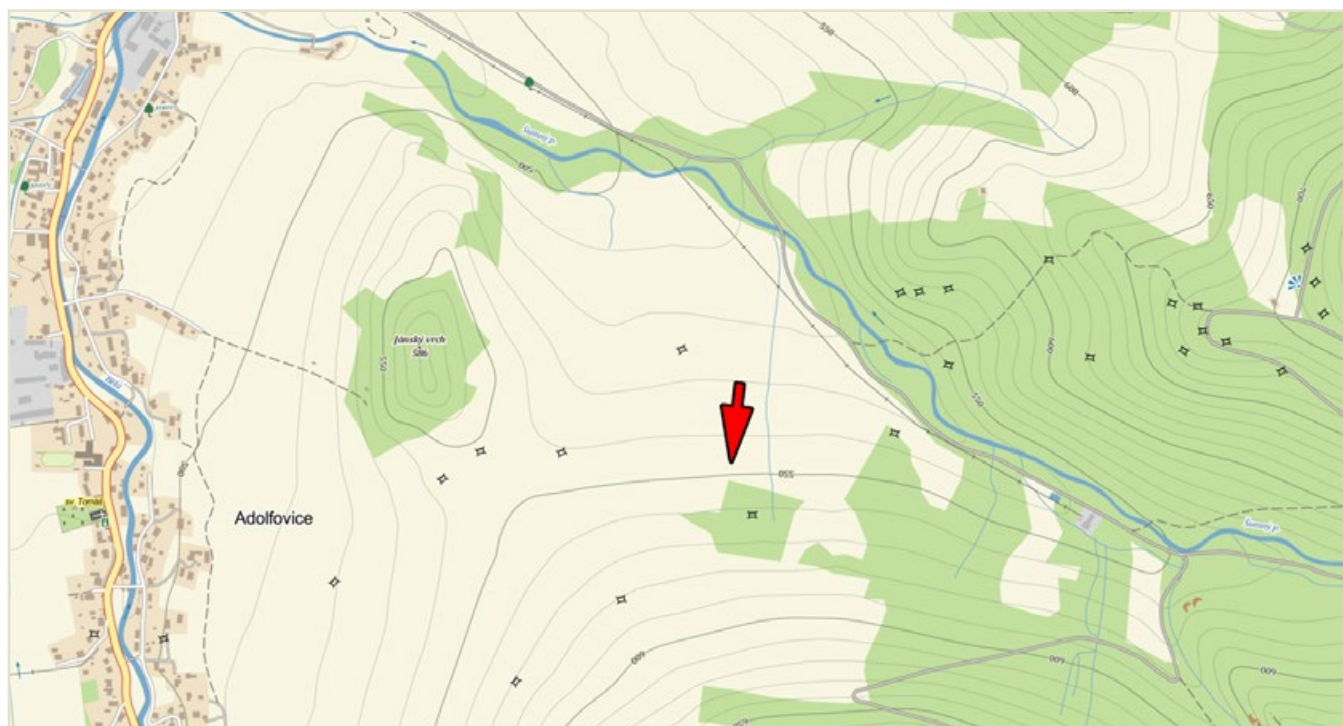

obr. 8 – Pohled do biotopu na lokalitě Bukovice, 15. 9. 2012

Pracovní název lokality	Adolfovice, Jánský vrch
Lokalizace lokality	Adolfovice, Jánský vrch, okres Jeseník, pole cca 1,5 km V od obce, po levé straně údolí Šumného potoka
GPS souřadnice (WGS-84)	50°11'39.8"N, 17°12'52.4"E, 50°11'32"N, 17°12'55.2"E 50°11'31"N, 17°12'53.8"E
Nadmořská výška	525-545 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	kukuřičné pole, louka a strniště po kukuřici
Datum návštěvy lokality	15. 9. 2012, 4. 10. 2012
Velikost populace	2 jedinci
Seznam doprovodných druhů mechorostů (do 10 cm od <i>N. orbicularis</i>)	<i>Anthoceros agrestis</i> , <i>Phaeoceros carolinianus</i> , <i>Riccia</i> sp., <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum klinggraeffii</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Dicranella staphylina</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Ephemerum minutissimum</i> , <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	<i>Notothylas Orbicularis</i>
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Anthoceros agrestis</i> , <i>Notothylas Orbicularis</i> , <i>Phaeoceros carolinianus</i> , <i>Blasia pusilla</i> , <i>Fossombronia wondraczekii</i> , <i>Riccia glauca</i> , <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Riccia</i> sp., <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Brachythecium rutabulum</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum rubens</i> , <i>Bryum klinggraeffii</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Ceratodon purpureus</i> , <i>Dicranella staphylina</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Ephemerum minutissimum</i> , <i>Eurhynchium hians</i> , <i>Fissidens</i> sp., <i>Pohlia wahlenbergii</i> , <i>Pohlia</i> sp., <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Datum a autor sběru/herbář	4. 10. 2012 / Herb. Š. Koval
Poznámka	Celý komplex polí a luk, patrně pravidelně střídavě obdělávaných, se zdá být pro výskyt druhu velmi vhodný. <i>Notothylas orbicularis</i> byl nalezen při druhé návštěvě lokality, na zbytku nezoraného strniště po kukuřici v zastíněné a vlhké části pole. Díky stálé vlhkosti v místě výskytu se tato část lokality zdá být pro jeho výskyt velmi příhodná i v sušších letech, podobných roku letošního.

tab. 3 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Adolfovice, Jánský vrch, 15. 9. a 4. 10. 2012

obr. 9 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Adolfovice, Jánský vrch

obr. 10 – Pohled na lokalitu Adolfovice, Jánský vrch, 4. 10. 2012

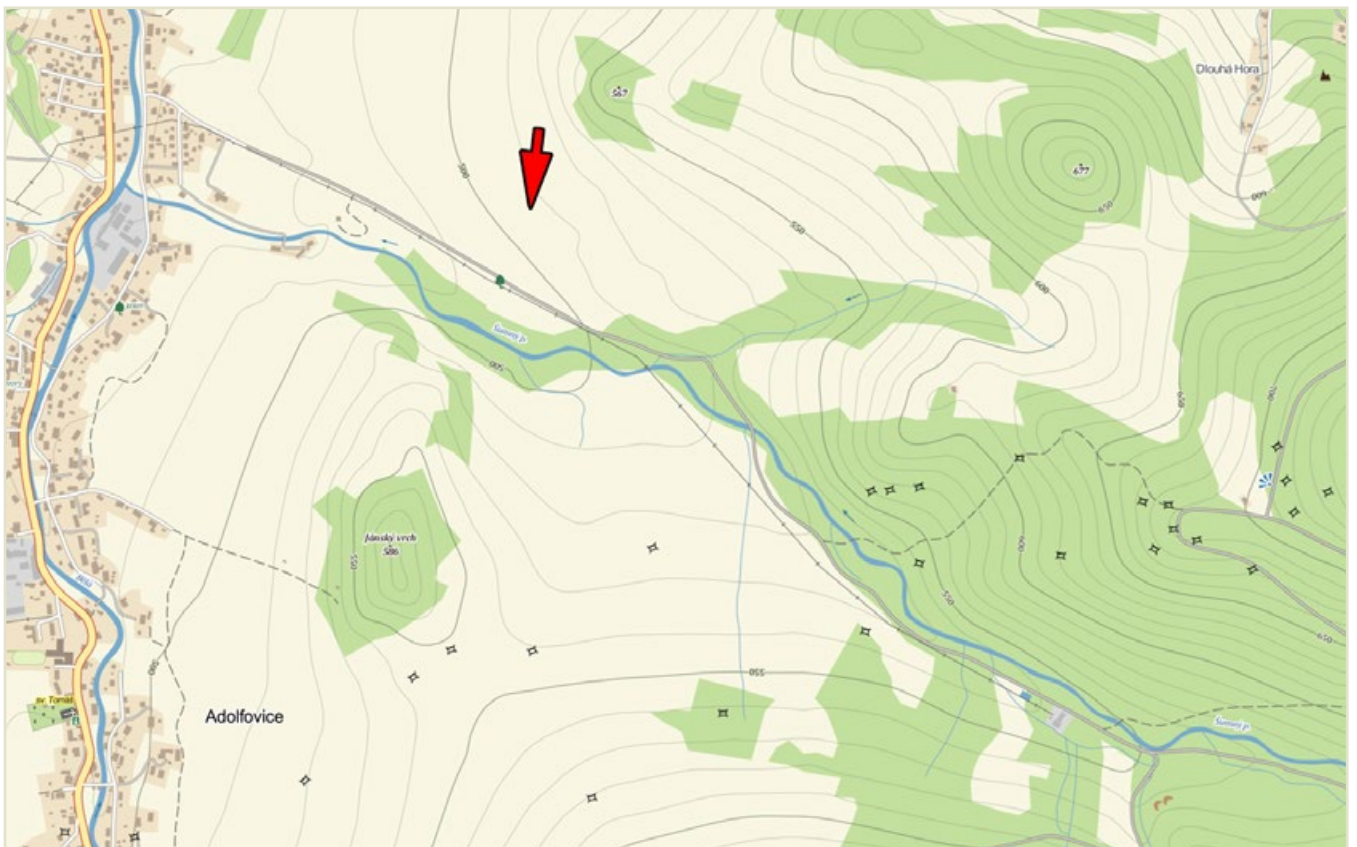
obr. 11 – Detail místa výskytu *Notothyas orbicularis* na lokalitě Adolfovice, Jánský vrch, 4. 10. 2012

obr. 12 – *Notothyas orbicularis* na lokalitě Adolfovice, Jánský vrch, 4. 10. 2012

Pracovní název lokality	Adolfovice, Dlouhá Hora
Lokalizace lokality	Adolfovice, Dlouhá Hora, okres Jeseník, pole cca 800m V od obce, po pravé straně údolí Šumného potoka
GPS souřadnice (WGS-84)	50°12'5.2"N, 17°12'35.6"E
Nadmořská výška	510 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	okraj pole s kukuřicí
Datum návštěvy lokality	15. 9. 2012
Velikost populace	-
Seznam doprovodných druhů mechorostů (do 10 cm od <i>N. orbicularis</i>)	-
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	-
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Anthoceros agrestis</i> , <i>Marchantia polymorpha</i> subsp. <i>ruderalis</i> , <i>Riccia glauca</i> , <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Brachythecium rutabulum</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum klinggraeffii</i> , <i>Bryum rubens</i> , <i>Bryum violaceum</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Ceratodon purpureus</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Dicranella staphylina</i> , <i>Ephemerum minutissimum</i> , <i>Eurhynchium hians</i> , <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Datum a autor sběru/herbář	-
Poznámka	Lokalita se nezdá být pro výskyt druhu vhodná, v příznivějších letech však nelze výskyt sledovaného druhu vyloučit.

tab. 4 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Adolfovice, Dlouhá Hora, 15. 9. 2012

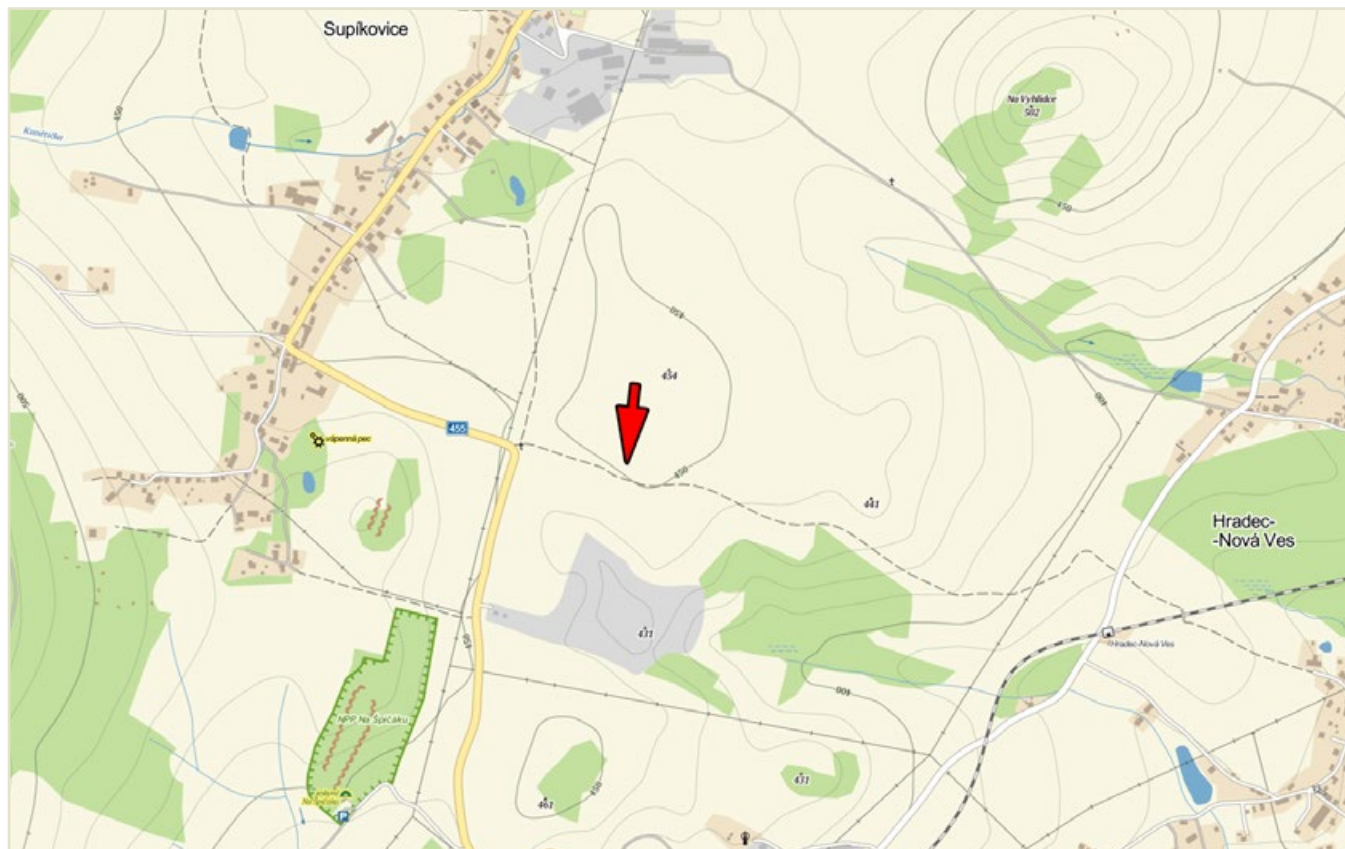
obr. 13 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Adolfovice, Dlouhá Hora

obr. 14–15 – Pohled na lokalitu Adolfovice, Dlouhá Hora, 15. 9. 2012

Pracovní název lokality	Supíkovice 1
Lokalizace lokality	Supíkovice, okres Jeseník, pole VJV od obce, po pravé straně silnice č. 445 ve směru od obce Písečná
GPS souřadnice (WGS-84)	50°17'25"N, 17°15'33.4"E
Nadmořská výška	450 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	strniště po pšenici
Datum návštěvy lokality	15. 9. 2012
Velikost populace	-
Seznam doprovodných druhů mechorostů (do 10 cm od <i>N. orbicularis</i>)	-
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	-
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Marchantia polymorpha</i> subsp. <i>ruderalis</i> , <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Riccia</i> sp., <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum klinggraeffii</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Bryum violaceum</i> , <i>Ceratodon purpureus</i> , <i>Dicranella schreberiana</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Dicranella staphylina</i> , <i>Ephemerum minutissimum</i> , <i>Eurhynchium hians</i> , <i>Tortula acaulon</i> var. <i>acaulon</i> , <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Datum a autor sběru/herbář	-
Poznámka	Lokalita se nezdá být pro výskyt druhu vhodná, v příznivějších letech však nelze výskyt sledovaného druhu vyloučit.

tab. 5 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Supíkovice 1, 15. 9. 2012

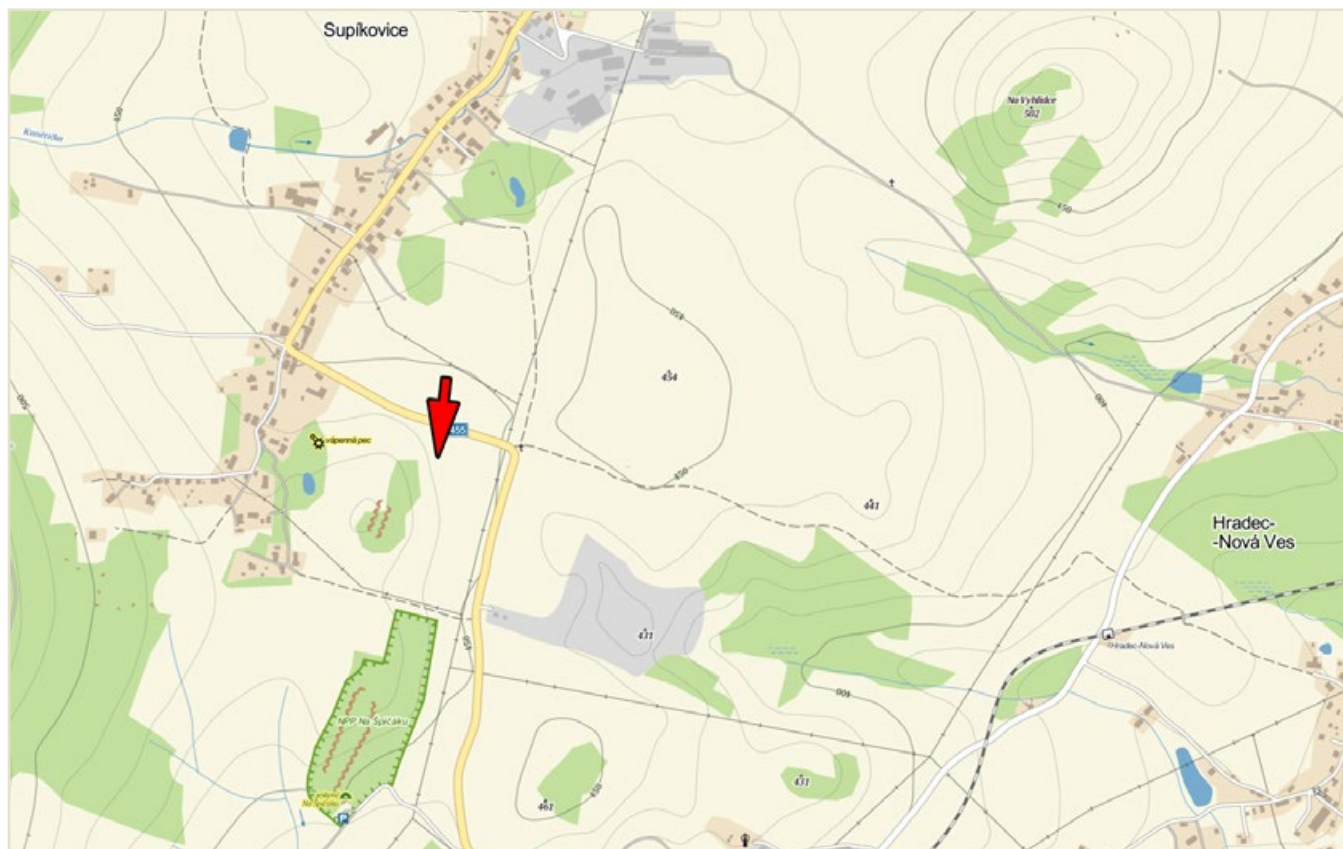
obr. 16 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Supíkovice 1

obr. 17–18 – Pohled na lokalitu Supíkovice 1, 15. 9. 2012

Pracovní název lokality	Supíkovice 2
Lokalizace lokality	Supíkovice, okres Jeseník, pole J od obce, po levé straně silnice č. 445 ve směru od obce Písečná
GPS souřadnice (WGS-84)	50°17'23.5"N, 17°15'10"E
Nadmořská výška	460 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	strniště po pšenici
Datum návštěvy lokality	15. 9. 2012, 4. 10. 2012
Velikost populace	-
Seznam doprovodných druhů mechorostů (do 10 cm od <i>N. orbicularis</i>)	-
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	-
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Anthoceros agrestis</i> , <i>Phaeoceros carolinianus</i> , <i>Marchantia polymorpha</i> subsp. <i>ruderalis</i> , <i>Riccia glauca</i> , <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Acaulon muticum</i> , <i>Atrichum undulatum</i> , <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum dichotomum</i> , <i>Bryum klinggraeffii</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Ceratodon purpureus</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Dicranella staphylina</i> , <i>Ephemerum minutissimum</i> , <i>Eurhynchium hians</i> , <i>Pohlia</i> sp., <i>Tortula acaulon</i> var. <i>acaulon</i> , <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Datum a autor sběru/herbář	-
Poznámka	Prozkoumaná část pole se zdála být pro výskyt <i>Notothylas orbicularis</i> velmi nadějná, v příznivějších letech snad lze jeho výskyt očekávat.

tab. 6 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Supíkovice 2, 15. 9. 2012

obr. 19 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Supíkovice 2

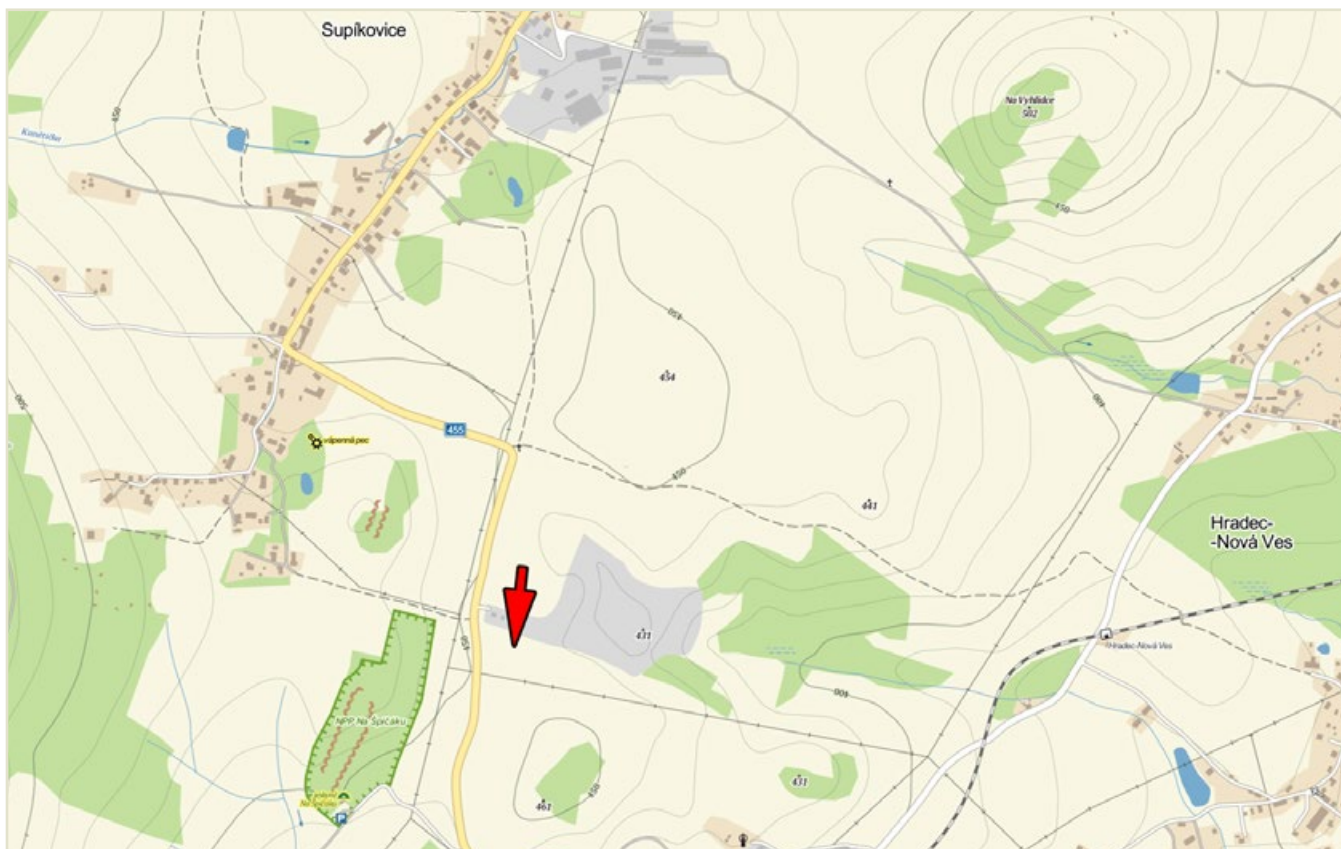

obr. 20–21 – Pohled na lokalitu Supíkovice 2, 15. 9. 2012

Pracovní název lokality	Supíkovice 3
Lokalizace lokality	Supíkovice, okres Jeseník, pole JJV od obce, po pravé straně silnice č. 445 ve směru od obce Písečná
GPS souřadnice (WGS-84)	50°17'12"N, 17°15'18.3"E
Nadmořská výška	445 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	strniště po řepce
Datum návštěvy lokality	15. 9. 2012
Velikost populace	-
Seznam doprovodných druhů mechorostů (do 10 cm od <i>N. orbicularis</i>)	-
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	-
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Marchantia polymorpha</i> subsp. <i>ruderalis</i> , <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Ceratodon purpureus</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Dicranella staphylina</i> , <i>Ephemerum</i> sp. (juv), <i>Eurhynchium hians</i> , <i>Tortula acaulon</i> var. <i>acaulon</i> , <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Datum a autor sběru/herbář	-
Poznámka	Lokalita se nyní nezdá být pro výskyt druhu příliš vhodná, v příznivějších letech, možná v jiné části pole, však nelze výskyt <i>Notothylas orbicularis</i> vyloučit.

tab. 7 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Supíkovice 3, 15. 9. 2012

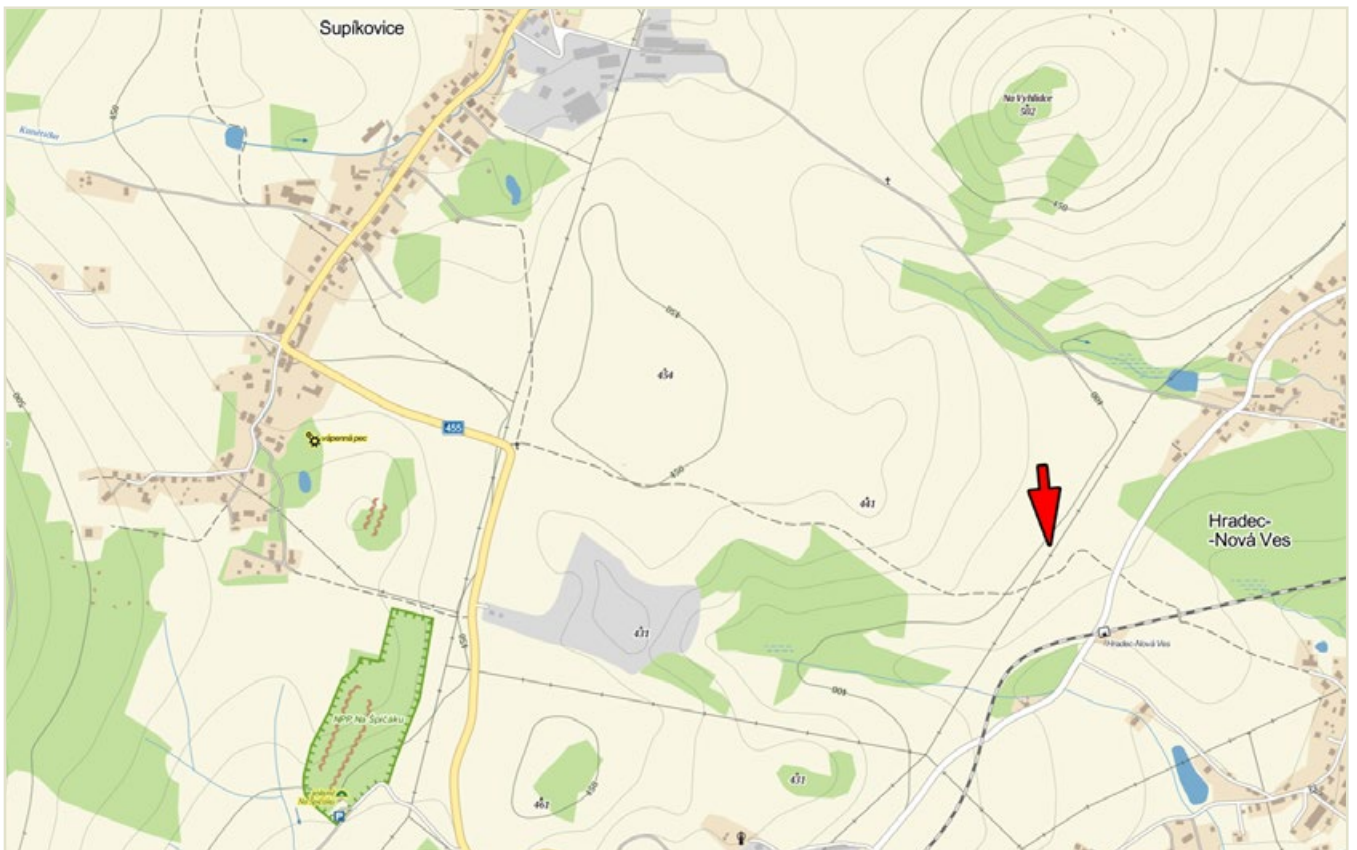
obr. 22 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Supíkovice 3

obr. 23 – Pohled na lokalitu Supíkovice 3, 15. 9. 2012

Pracovní název lokality	Hradec - Nová Ves
Lokalizace lokality	Hradec - Nová Ves, okres Jeseník, pole JZ od obce, po levé straně od obce Písečná
GPS souřadnice (WGS-84)	50°17'17.8"N, 17°16'22.8"E
Nadmořská výška	400 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	strniště po pšenici
Datum návštěvy lokality	15. 9. 2012
Velikost populace	-
Seznam doprovodných druhů mechorostů (do 10 cm od <i>N. orbicularis</i>)	-
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	-
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Marchantia polymorpha</i> subsp. <i>ruderalis</i> , <i>Riccia glauca</i> , <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Brachythecium rutabulum</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Ceratodon purpureus</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Ephemerum</i> sp. (juv), <i>Eurhynchium hians</i> , <i>Fissidens</i> sp., <i>Pohlia</i> sp., <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Datum a autor sběru/herbář	-
Poznámka	Při průzkumu dalších částí komplexu polí v příznivějších letech nelze výskyt sledovaného druhu vyloučit.

tab. 8 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Hradec - Nová Ves, 15. 9. 2012

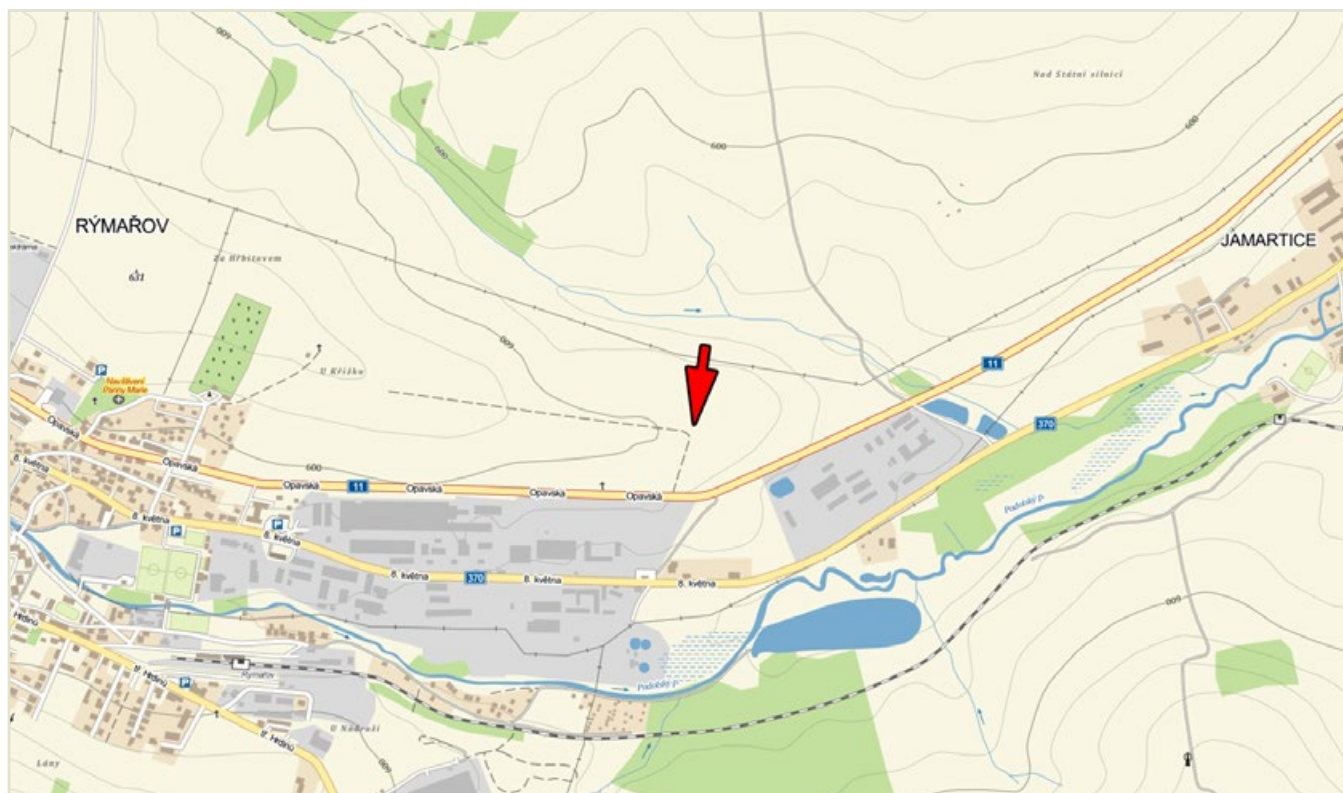
obr. 24 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Hradec - Nová Ves

obr. 25–26 – Pohled na lokalitu Hradec – Nová Ves, 15. 9. 2012

Pracovní název lokality	Rýmařov
Lokalizace lokality	Rýmařov, okres Bruntál, pole Zkušební stanice Rýmařov, cca 1 km za koncem zástavby, po levé straně silnice č. 11 ve směru na Bruntál
GPS souřadnice (WGS-84)	49°56'6.4"N 17°18'3"E, 49°56'3.7"N, 17°17'57"E, 49°56'2.2"N, 17°17'48.5"E
Nadmořská výška	590 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	obilné strniště, úhor, kraj cesty mezi poli
Datum návštěvy lokality	24. 9. 2012
Velikost populace	-
Seznam doprovodných druhů mechorostů (do 10 cm od <i>N. orbicularis</i>)	-
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	-
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Fossombronina wonraczekii</i> , <i>Marchantia polymorpha</i> subsp. <i>ruderalis</i> , <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Atrichum undulatum</i> , <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum klinggraeffii</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Bryum violaceum</i> , <i>Ceratodon purpureus</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Dicranella staphylina</i> , <i>Funaria hygrometrica</i> , <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Datum a autor sběru/herbář	-
Poznámka	Na této lokalitě byl <i>Notothylas orbicularis</i> nalezen v roce 2010 prvně, jedná se o velice rozmanitý komplex polí s pravidelným výskytem řady zajímavých druhů polních mechorostů. V letošním roce zde však patrně vlivem nepříznivého vývoje počasí nebyl nalezen ani jediný zástupce hlevíků. Přesto v příznivějších letech lze výskyt <i>Notothylas orbicularis</i> s velkou pravděpodobností očekávat.

tab. 9 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Rýmařov, 24. 9. 2012

obr. 27 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Rýmařov

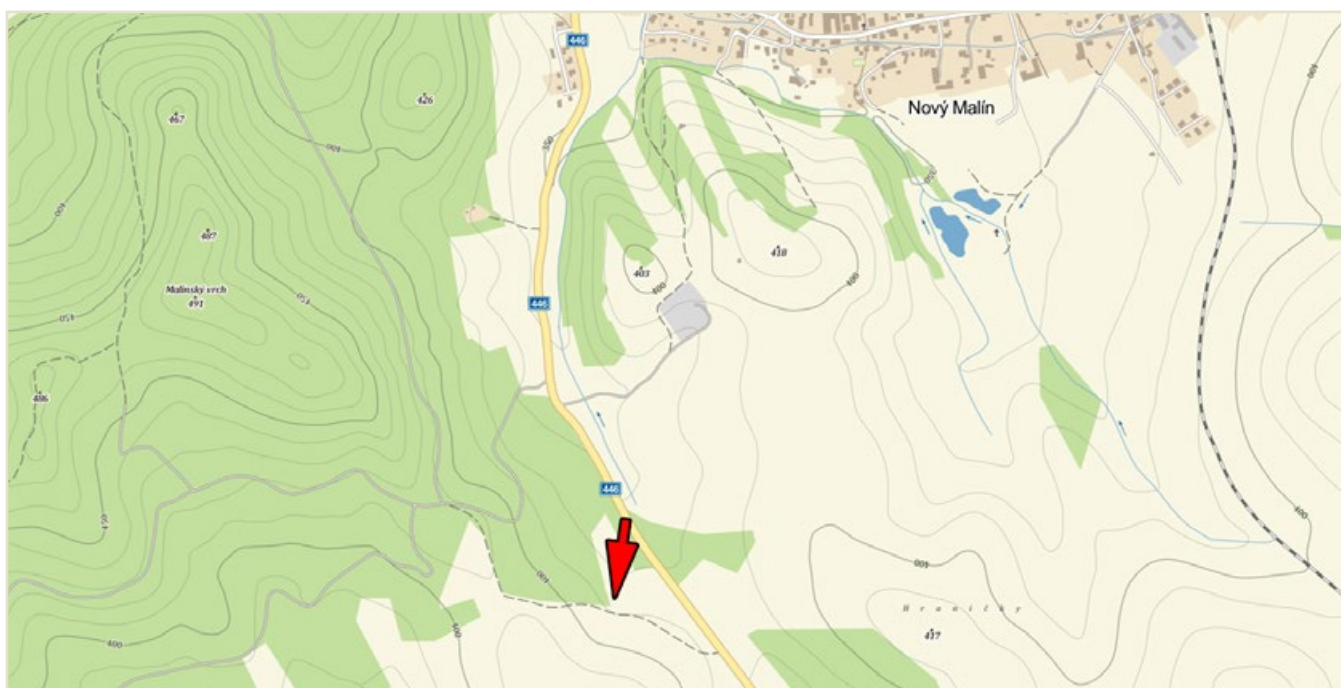
obr. 28 – Pohled na lokalitu Rýmařov, 24. 9. 2012

obr. 29 – Pohled do biotopu na lokalitě Rýmařov, 24. 9. 2012

Pracovní název lokality	Nový Malín
Lokalizace lokality	Nový Malín, okres Šumperk, pole (nyní louka) po pravé straně silnice č. 446 ve směru na Hrabíšín
GPS souřadnice (WGS-84)	49°55'48.9"N, 17°0'55.5"E, 49°55'45.7"N, 17°1'3.8"E, 49°55'47.9"N, 17°0'47.7"E
Nadmořská výška	385-405 m n. m.
Typ pole, popis místa výskytu	louka a kraj cesty
Datum návštěvy lokality	11. 10. 2012
Velikost populace	-
Seznam doprovodných druhů mechorostů	-
Seznam zájmových druhů/druhů z Červeného seznamu, nalezených na lokalitě	<i>Anthoceros neesii</i> (EN)
Seznam zaznamenaných druhů mechorostů	<i>Anthoceros agrestis</i> , <i>Anthoceros neesii</i> , <i>Phaeoceros carolinianus</i> , <i>Blasia pusilla</i> , <i>Fossombronia wondraczekii</i> , <i>Marchantia polymorpha</i> subsp. <i>ruderalis</i> , <i>Riccia glauca</i> , <i>Riccia sorocarpa</i> , <i>Riccia</i> sp., <i>Acaulon muticum</i> , <i>Barbula unguiculata</i> , <i>Brachythecium rutabulum</i> , <i>Bryum argenteum</i> , <i>Bryum dichotomum</i> , <i>Bryum klinggraeffii</i> , <i>Bryum</i> sp., <i>Ceratodon purpureus</i> , <i>Dicranella staphylina</i> , <i>Dicranella</i> sp., <i>Ephemerum minutissimum</i> , <i>Eurhynchium hians</i> , <i>Fissidens</i> sp., <i>Funaria hygrometrica</i> , <i>Pohlia</i> sp., <i>Tortula acaulon</i> var. <i>acaulon</i> , <i>Tortula caucasica</i> , <i>Tortula truncata</i> , <i>Trichodon cylindricus</i>
Datum a autor sběru/herbář	priv. herb. Š. Koval/11. 10. 2012
Poznámka	Lokalita byla sledována od roku 2010, v tomto roce bylo pole přeměněno na louku. <i>Notothylas orbicularis</i> zde v letošním roce nalezen nebyl, výskyt polních druhů mechorostů však byl překvapivě výrazně bohatší, než v roce 2011. Ve vlhkých či méně zatrávněných okrajových částech louky byly nalezeny desítky bohatě plodných jedinců <i>Phaeoceros carolinianus</i> , dále např. <i>Blasia pusilla</i> , <i>Anthoceros neesii</i> či <i>Acaulon muticum</i> . Výskyt <i>Notothylas orbicularis</i> rozhodně nelze vyloučit.

tab. 10 – Výsledky monitoringu, zjištěné na lokalitě Nový Malín, 11. 10. 2012

obr. 30 – Orientační mapka s vyznačením umístění lokality Nový Malín

obr. 31 – Pohled na lokalitu Nový Malín, 11. 10. 2012

obr. 32 – Pohled do biotopu na lokalitě Nový Malín,
11. 10. 2012

obr. 33 – Hlevík *Anthoceros neesii* na lokalitě Nový
Malín, 11. 10. 2012

Seznam mechorostů, zaznamenaných na jednotlivých lokalitách

Druh	Lokalita 1 Horní Lipová	Lokalita 2 Bukovice	Lokalita 3 Adolfovice Jánský vrch	Lokalita 4 Adolfovice Dlouhá Hora	Lokalita 5 Supíkovice 1	Lokalita 6 Supíkovice 2	Lokalita 7 Supíkovice 3	Lokalita 8 Hradec - Nova Ves	Lokalita 9 Rýmařov	Lokalita 10 Nový Malín
<i>Anthoceros agrestis</i>		x	x	x		x				x
<i>Anthoceros neesii</i> (EN)										x
<i>Notothylas orbicularis</i> (CR)			x							
<i>Phaeoceros carolinianus</i>		x	x			x				x
<i>Blasia pusilla</i>			x							x
<i>Fossombronia wondraczekii</i>		x	x						x	x
<i>Marchantia polymorpha</i> subsp. <i>ruderalis</i>				x	x	x	x	x	x	x
<i>Riccia glauca</i>		x	x	x		x		x		x
<i>Riccia sorocarpa</i>		x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Riccia</i> sp.		x	x		x					x
<i>Acaulon muticum</i>						x				x
<i>Atrichum undulatum</i> var. <i>undulatum</i>						x			x	
<i>Barbula unguiculata</i>		x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Brachythecium rutabulum</i>	x	x	x	x				x		x
<i>Bryum argenteum</i>		x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Bryum dichotomum</i>						x				x
<i>Bryum klinggraeffii</i>			x	x	x	x			x	x
<i>Bryum rubens</i>			x	x						
<i>Bryum violaceum</i>				x	x				x	
<i>Bryum</i> sp.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Ceratodon purpureus</i>			x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Dicranella schreberiana</i>					x					
<i>Dicranella staphylina</i>		x	x	x	x	x	x		x	x
<i>Dicranella</i> sp.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Ephemerum minutissimum</i>			x	x	x	x				x
<i>Ephemerum</i> sp. (juv)	x	x					x	x		
<i>Eurhynchium hians</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x
<i>Fissidens</i> sp.			x					x		x
<i>Funaria hygrometrica</i>									x	x
<i>Pohlia wahlenbergii</i>			x							
<i>Pohlia</i> sp.		x	x			x		x		x
<i>Tortula acaulon</i> var. <i>acaulon</i>					x	x	x			x
<i>Tortula caucasica</i>										x
<i>Tortula truncata</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Trichodon cylindricus</i>		x	x	x	x	x	x	x	x	x

Tab. 11 – Seznam mechorostů, zaznamenaných na jednotlivých lokalitách

► Literatura

- Duda J. (1972): *Phaeoceros carolinianus* (Michx.) Prosk., p. 159–163, *Notothylas orbicularis* (Schwein.) Sull., p. 170–171. – In: Duda J., Vána J. 1972. Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei – XII. – Časopis Slezského Muzea, ser. A, 21: 159–182.
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2010): Znovuobjevení hlevíků *Anthoceros neesii* a *Notothylas orbicularis* v České republice. *Bryonora* 46: 38–46
- Koval Š. (2011): Monitoring evropsky významného druhu *Notothylas orbicularis* (Schwein.) A. Gray na Šumpersku a Rýmařovsku v roce 2011 – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, odd. sledování stavu biotopů a druhů, Praha.]
- Kučera J., Váňa J. & Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis. – *Preslia* 84: 813–850.